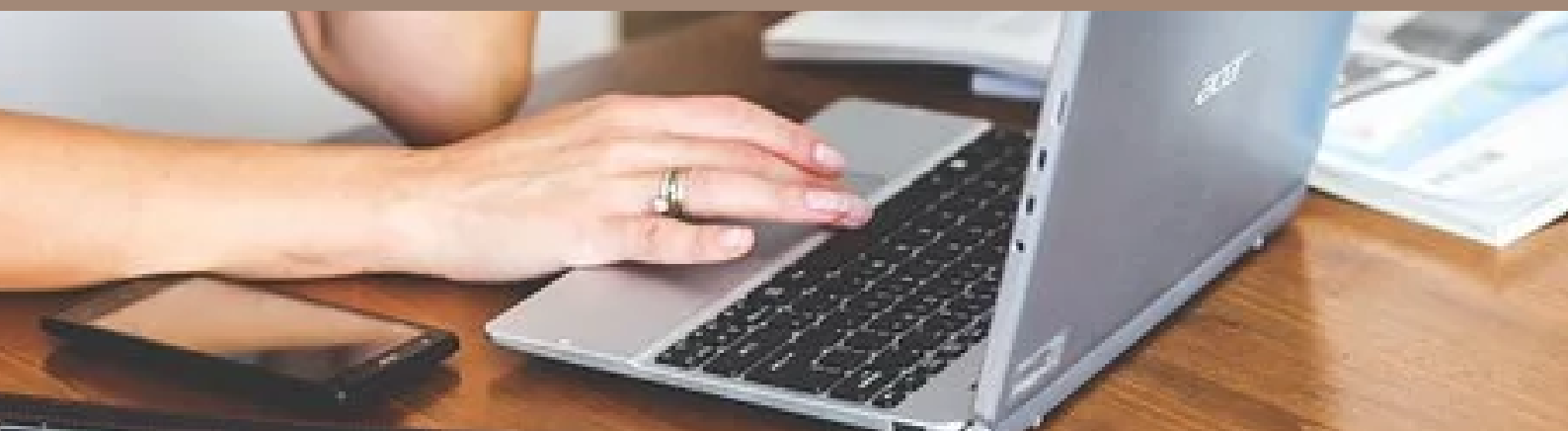

Institutul de
Politici Publice

RAPORT DE EVALUARE A ACTIVITĂȚII COMISIEI PARLAMENTARE SECURITATE NAȚIONALĂ, APĂRARE ȘI ORDINE PUBLICĂ A PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

I A N U A R I E - A P R I L I E 2020

MARIANA KALUGHIN
ANTON KALUGHIN

CHIȘINĂU 2020

Institutul de
Politici Publice

RAPORT DE EVALUARE A ACTIVITĂȚII COMISIEI PARLAMENTARE SECURITATE NAȚIONALĂ, APĂRARE ȘI ORDINE PUBLICĂ A PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

IANUARIE-APRILIE 2020

MARIANA KALUGHIN
ANTON KALUGHIN

Studiul este realizat în cadrul proiectului Consolidarea supravegherii democratice a sectorului de securitate în Republica Moldova”, implementat cu susținerea financiară a Centrului pentru Guvernarea Sectorului de Securitate – DCAF din Geneva, Elveția. Conținutul acestui studiu aparține autorilor și nu reflectă în mod neapărat viziunile și poziția donatorului.

Conținut

Abrevieri	3
Considerații preliminare: context și repere metodologice	4
1. Statutul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică	5
2. Activitatea Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică	7
Considerații finale: concluzii și recomandări	15
Anexa nr. 1. Agenda Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică (ianuarie-aprilie, 2020)	18
Anexa nr. 2. Proiecte de acte legislative examinate de Comisia securitate națională, apărare și ordine publică (ianuarie-aprilie, 2020)	22
Anexa nr. 3. Gradul de realizare a Planului de control parlamentar al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică pentru anul 2020 (ianuarie-aprilie, 2020).....	26

Abrevieri

ANI	Autoritatea Națională de Integritate
BNM	Banca Națională a Moldovei
CAI	Comisia agricultură și industrie alimentară
CAP	Comisia administrație publică
CDO	Comisia drepturile omului și relații interetnice
CEB	Comisia economie, buget și finanțe
CEM	Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media
CJ	Comisia juridică, numiri și imunități
CMD	Comisia mediu și dezvoltare regională
CNA	Centrul Național Anticorupție
CNPDCP	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal
CSN	Comisia securitate națională, apărare și ordine publică
CPE	Comisia politică externă și integrare europeană
CPS	Comisia protecție socială, sănătate și familie
DGJ	Direcția Generală Juridică a Secretariatului Parlamentului
IGP	Inspectoratul General al Poliției
IPP	Institutul de Politici Publice
MJ	Ministerul Justiției
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
PAS	Partidul Acțiune și Solidaritate
PDM	Partidul Democrat din Moldova
PSRM	Partidul Socialiștilor din Republica Moldova
SIS	Serviciul de Informații și Securitate
SPPS	Serviciul de Protecție și Pază de Stat

Considerații preliminare: context și repere metodologice

IPP este o organizație neguvernamentală, misiunea căreia constă în a contribui la instituirea în Republica Moldova a unei societăți deschise, participatorii, pluraliste, bazate pe valorile democratice, prin efectuarea, sprijinirea și sponsorizarea cercetărilor și analizelor independente ale politicilor publice în domeniile prioritare ale existenței comunității și funcționării societății.

Pe parcursul anului 2020, IPP implementează proiectul „Enhancing democratic oversight of the Security Sector in Moldova”, finanțat de DCAF Elveția, care are ca scop relansarea și îmbunătățirea controlului democratic asupra sectorului de securitate din Republica Moldova, inclusiv prin monitorizarea activității Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică (în continuare – Comisie sau CSN).

Prezentul Raport cuprinde rezultatele procesului de monitorizare în perioada ianuarie-aprilie, 2020, scopul urmărit constând în monitorizarea modului în care Comisia și-a exercitat funcțiile în domeniile specifice de activitate.

Pornind de la funcțiile Comisiei, în vederea realizării scopului, s-au urmărit următoarele obiective:

- monitorizarea modului în care Comisia și-a exercitat funcția legislativă;
- monitorizarea modului în care Comisia și-a exercitat funcția de control parlamentar.

Astfel, având în vedere atribuțiile Comisiei, în calitate de indicatori monitorizați au servit indicatorii ce țin de următoarele activități:

Funcția legislativă	Examinarea proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative Emiterea avizelor consultative
Funcția de control parlamentar	Efectuarea anchetelor parlamentare Constituirea și asigurarea activității subcomisiilor Audierea autorităților publice centrale competente, inclusiv a rapoartelor de activitate a acestora Monitorizarea implementării legilor, inclusiv contribuția în executarea hotărârilor și adreselor Curții Constituționale în domeniu

În concluzii, activitatea Comisiei a fost evaluată din perspectiva a următoarelor criterii de evaluare:

Reprezentativitate	Măsura în care componența nominală a Comisiei a asigurat reprezentarea proporțională a fracțiunilor în Parlament
Transparență	Măsura în care Comisia a asigurat transparența în activitate, inclusiv în procesul decizional
Accesibilitate	Măsura în care Comisia a fost accesibilă pentru părțile interesate, inclusiv autoritățile publice competente în domeniu
Responsabilitate (rol)	Măsura în care Comisia și-a exercitat atribuțiile
Eficiență	Măsura în care Comisia și-a urmărit finalitatea activității

În procesul de monitorizare, în calitate de metode de bază, s-au utilizat:

- prelevarea și sinteza (generalizarea) datelor cantitative relevante;
- urmărirea nemijlocită a activității Comisiei (urmărirea on-line a ședințelor Comisiei, precum și, în caz de disponibilitate, a înregistrărilor audio-video).

În calitate de surse de bază, au servit:

- informațiile publice, în special – informațiile furnizate de către Comisie prin intermediul paginii web oficiale a Parlamentului;
- rapoarte, studii, cercetări ale altor asociații obștești.

Este de menționat că perioada monitorizată este una inedită. După atribuirea succesivă, începând cu 24 februarie 2020, a gradului de alertă cod galben, portocaliu și roșu, la 17 martie 2020, Parlamentul¹ a instituit stare de urgență pe întreg teritoriul țării pentru 60 de zile, în legătură cu situația epidemiologică legată de răspândirea virusului COVID-19. Aceasta nu putea să nu influențeze activitatea Comisiei. Deși mai multe activități puteau fi desfășurate la distanță, Comisia, practic, și-a sistat activitatea din 17 martie până în 16 aprilie 2020, ședința din 16 aprilie 2020 fiind unica desfășurată în această lună. Acest fapt ar fi trebuit să îngrijoreze, or tocmai această comisie permanentă ar fi trebuit să aibă un rol important pro-activ în gestionarea unei astfel de situație la nivel național.

1. Statutul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică

Statutul comisiilor parlamentare permanente este reglementat prin Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996², în special prin prevederi ale articolelor 16-31. Regulamentul Parlamentului conține norme privind:

- constituirea, componența și atribuțiile comisiilor permanente;
- atribuțiile președintelui, vicepreședintelui și secretarului comisiei permanente;
- ședințele comisiei permanente și caracterul public al acestora;
- procedura de votare, procesele-verbale, stenografierea dezbaterilor în ședințele comisiilor permanente;
- participarea, inclusiv a altor persoane, la ședințele comisiilor permanente;
- subcomisia pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității SIS;
- prezentarea rapoartelor și avizelor aprobate de comisiile permanente;
- ședințele comune ale comisiilor permanente;
- efectuarea anchetelor de către comisiile permanente.

În condițiile Regulamentului Parlamentului, comisiile permanente sunt organe de lucru ale Parlamentului, înființate pentru efectuarea activității Parlamentului. Comisiile permanente răspund în fața Parlamentului și îi sunt subordonate. Numărul comisiilor, denumirea, componența numerică și nominală a fiecărei comisii se hotărăște de Parlament, la propunerea Biroului permanent. Președinții, vicepreședinții, secretarii, membrii și membrii supleanți ai comisiilor permanente se aleg de Parlament, pe întreaga durată a legislaturii, cu votul majorității deputaților aleși. Componența nominală a comisiilor permanente se stabilește ținându-se cont de reprezentarea proporțională a fracțiunilor în Parlament.

În sensul art. 27 din Regulamentul Parlamentului, comisiile exercită următoarele atribuții:

- examinarea proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative;
- efectuarea anchetelor parlamentare;
- emiterea avizelor consultative;

¹ Hotărârea Parlamentului privind declararea stării de urgență, nr. 55/2020, Monitorul Oficial al RM, 2020, nr. 86, art.96.

² Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, nr. 797/1996, Monitorul Oficial al RM, 2007, nr. 50, art. 237.

- constituirea și asigurarea activității subcomisiilor;
- exercitarea controlului parlamentar (audierea autorităților publice centrale competente, inclusiv a rapoartelor de activitate a acestora);
- monitorizarea implementării legilor, inclusiv contribuția în executarea hotărârilor și adreselor Curții Constituționale în domeniu.

În condițiile Hotărârii Parlamentului nr. 37/2019³, Parlamentul, legislatura a X-a, a înființat 11 comisii permanente, și anume:

Nr.	Comisie parlamentară permanentă	Membri
1.	Comisia juridică, numiri și imunități	9
2.	Comisia economie, buget și finanțe	10
3.	Comisia securitate națională, apărare și ordine publică	9
4.	Comisia politică externă și integrare europeană	9
5.	Comisia drepturile omului și relații interetnice	9
6.	Comisia administrație publică	10
7.	Comisia mediu și dezvoltare regională	8
8.	Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media	13
9.	Comisia agricultură și industrie alimentară	9
10.	Comisia protecție socială, sănătate și familie	9
11.	Comisia de control al finanțelor publice	5

Componența nominală a Comisiei a fost aprobată prin anexa nr. 3 la Hotărârea Parlamentului nr. 151/2019⁴, din Comisie făcând parte:

Președinte	Jizdan Alexandru	Fracțiunea parlamentară PDM
Vicepreședinți	Gagauz Fiodor	Fracțiunea parlamentară PSRM
	Grosu Igor	Fracțiunea parlamentară PAS ACUM
Secretar	Groza Ion	Fracțiunea parlamentară PAS ACUM
Membri	Labuneț Anatolie	Fracțiunea parlamentară PSRM
	Savva Oleg	Fracțiunea parlamentară RSRM
	Filip Pavel	Fracțiunea parlamentară PDM
	Moțpan Chiril	Fracțiunea parlamentară ACUM PLATFORMA DA
	Agache Angel	deputat neafiliat

Domeniile de activitate ale comisiilor permanente au fost stabilite prin Hotărârea Parlamentului nr. 72/2019⁵, CSN atribuindu-se următoarele domenii de activitate:

- probleme privind securitatea națională, serviciul în structurile specializate ale puterii executive ce asigură securitatea națională;
- combaterea criminalității, corupției și terorismului;
- asigurarea ordinii publice și a securității circulației rutiere;

³ Hotărârea Parlamentului privind înființarea comisiilor permanente ale Parlamentului și componența lor numerică, nr. 37/2019, Monitorul Oficial al RM, 2019, nr. 208, art. 234.

⁴ Hotărârea Parlamentului privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Parlamentului, nr. 151/2019, Monitorul Oficial al RM, 2019, nr. 367-377, art. 260.

⁵ Hotărârea Parlamentului privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului, nr. 72/2019, Monitorul Oficial al RM, nr. 360-366, art. 229.

- paza și regimul frontierei de stat, împuternicirile autorităților publice centrale și locale în domeniul pazei frontierei de stat;
- reforma Forțelor Armate (Armata Națională, Poliția de Frontieră, Inspectoratul General de Carabinieri), serviciul în Forțele Armate și serviciul civil (de alternativă), protecția socială și juridică a militarilor;
- serviciul în organele vamale, în sistemul penitenciar și în organele protecției civile și situațiilor excepționale;
- protecția secretului de stat;
- asigurarea cetățenilor cu acte de identitate, protecția datelor cu caracter personal;
- monitorizarea și evaluarea implementării strategiilor naționale pe domeniul de activitate;
- executarea hotărârilor și adreselor Curții Constituționale în domeniu;
- exercitarea controlului parlamentar în domeniile menționate;
- examinarea petițiilor care i-au fost repartizate potrivit domeniului său de activitate și soluționarea acestora conform prevederilor legislației în vigoare.

2. Activitatea Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică

În perioada monitorizată, Comisia s-a întrunit în nouă ședințe, respectiv:⁶

Luna	Număr de ședințe
Ianuarie	1
Februarie	4
Martie	3
Aprilie	1

Examinarea proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative

Comisia, în perioada monitorizată, a examinat 47 de proiecte de acte legislative⁷, inclusiv s-a expus asupra Propunerii privind declararea stării de urgență, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 171/2020⁸.

Din aceste 47 de proiecte, în privința a 10 proiecte a fost sesizată în fond, și anume:

Proiecte de acte legislative, în privința cărora CSN a fost sesizată în fond				
Nr.	Proiect, nr., data înregistrării, autor, statut	Decizia CSN	Documente web disponibile	Documente web indisponibile
1.	Proiect de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei – art. 26; Legea nr. 162/2005	Raport, CSN 06 nr. 23, 10.02.2020 (L I),	Sinteza CSN Aviz CNA Avize comisii Aviz DGJ Aviz Guvern	Avize comisii

⁶ Pentru detalii, a se vedea Anexa nr. 1 la prezentul Raport.

⁷ Pentru detalii, a se vedea Anexa nr. 2 la prezentul Raport.

⁸ Hotărârea Guvernului cu privire la propunerea declarării stării de urgență, nr. 171/2020, Monitorul Oficial al RM, 2020, nr. 85, art. 239.

	cu privire la statutul militarilor - art. 28), nr. 114, 10.07.2019, Grup deputați ⁹ , Adoptat	CSN 06 nr. 92, 11.03.2020 (L II) – termen legal depășit		
2.	Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative, nr. 42, 16.04.2019, Grup deputați ¹⁰ , Adoptat	Raport, CSN 06 nr. 12, 18.06.2019 (L I), CSN 06 nr. 155, 18.06.2020 (L II) – în termen	Sinteza CSN Aviz CNA Avize comisii Aviz DGJ Aviz Guvern	Avize comisii
3.	Proiect de lege privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor, nr. 28, 06.02.2020, Guvern, Adoptat	Raport, CSN 06 nr. 51, 26.02.2020 (L I), CSN 06 nr. 131, 19.05.2020 (L II) – în termen	Sinteza CSN Aviz CNA Avize comisii Aviz DGJ	Sinteza CSN Avize comisii
4.	Proiect de lege cu privire la suspendarea aplicării reducerii pedepsei condamnatului deținut în condiții precare de detenție, nr. 59, 14.02.2020, Guvern, Adoptat	Raport, CSN 06 nr. 71, 04.03.2020 (L I), CSN 06 nr. 91, 11.03.2020 (L II) – în termen	Sinteza CSN Aviz CNA Avize comisii Aviz DGJ	Avize comisii
5.	Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament – art. 29/1, 29/2; Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat – art. 6), nr. 191, 12.09.2019, Grup deputați ¹¹ , Examinare	- Termen legal depășit	Aviz CNA Avize comisii Aviz DGJ	Raport CSN Avize comisii Aviz Guvern
6.	Proiect de lege privind declararea unor informații de acces public, nr. 88, 25.06.2019, Grup deputați ¹² , Examinare	- Termen legal depășit	Raport CJ Aviz CNA Avize comisii Aviz BNM Aviz DGJ	Coraport CSN Avize comisii Aviz Guvern

⁹ Proiectul a fost înaintat de grupul de deputați: Gaiciuc Victor, Bolea Vasile, Savva Oleg, Lebedinschi Adrian.

¹⁰ Proiectul a fost înaintat de grupul de deputați: Năstase Andrei, Slusari Alexandu, Litvinenco Sergiu, Vovc Liviu, Bolea Vasile, Perciun Dan, Reniță Iurie, Carp Lilian, Alaiba Dumitru, Ciobanu Maria, Macari Stela, Grigoriu Inga, Moțpan Chiril, Spătaru Arina, Popșoi Mihail, Marian Radu, Grosu Igor, Gherman Doina, Sandu Maia, Nicolaescu-Onofrei Liliana, Nantoi Oazu, Plîngău Dinu, Frunze Petru, Munteanu Igor, Țicu Octavian, Roșca Veronica.

¹¹ Proiectul a fost înaintat de grupul de deputați: Reniță Iurie, Carp Lilian.

¹² Proiectul a fost înaintat de grupul de deputați: Litvinenco Sergiu, Gherman Doina, Grosu Igor, Nantoi Oazu, Marian Radu, Perciun Dan, Roșca Veronica.

7.	Proiect de lege pentru instituirea moratorului privind acordarea cetățeniei Republicii Moldova în condițiile articolului 17 alineatele (1/1) și (1/2) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000, nr. 82, 26.02.2020, Guvern, Adoptat	Raport, CSN 03 nr. 69, 28.02.2020 (L I), CSN 03 nr. 70, 28.02.2020 (L II) – în termen	Aviz CNA Aviz DGJ	Sinteza CSN, Avize comisii
8.	Proiect de lege cu privire la rezervele de stat și de mobilizare, nr. 31, 06.02.2020, Guvern, Adoptat	Raport, CSN 06 nr. 94, 12.03.2020 (L I), CSN 06 nr. 145, 17.06.2020 (L II) – în termen	Sinteza CSN Aviz CNA Avize comisii Aviz DGJ	Avize comisii
9.	Proiect de lege cu privire la suspendarea aplicării reducerii pedepsei condamnatului deținut în condiții precare de detenție, nr. 59, 14.02.2020, Guvern, Adoptat	Raport, CSN 06 nr. 71, 04.03.2020 (L I), CSN 06 nr. 91, 11.03.2020 (L II) – în termen	Sinteza CSN Aviz CNA Avize comisii Aviz DGJ	Avize comisii
10.	Propunere privind declararea stării de urgență, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 171/2020, nr. 127, 17.03.2020, Guvern, Adoptat	Coraport, CSN 06 nr. 96, 17.03.2020 – în termen	Raport CJ	-

Sursă: Parlamentul RM, Procesul legislativ, Proiecte de acte legislative,
<http://parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/language/ro-RO/Default.aspx>

În general, din toate atribuțiile care îi revin, CSN asigură, într-o măsură mai mare, examinarea proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative. Totuși, este de notat, că în acest exercițiu, nu totdeauna sunt asigurate termenele stabilite de lege. Reamintim că, potrivit art. 52 alin. (1) din Regulamentul Parlamentului, comisia permanentă sesizată în fond trebuie să dezbată proiectul actului legislativ și propunerea legislativă, asigurând consultarea publică a acestora, în decurs de cel mult 60 de zile lucrătoare, dacă Biroul permanent nu a stabilit un alt termen. Aceeași remarcă, în fond, poate fi reținută și pentru procesul de avizare a proiectelor de către Comisie, termenul de avizare, în virtutea art. 53 alin. (1) din Regulamentul Parlamentului, fiind de cel mult 30 de zile lucrătoare.¹³

La fel, este de menționat neasigurarea plasării tuturor materialelor aferente proiectelor de acte legislative pe pagina web a Parlamentului. În mai multe cazuri, lipsesc avizele comisiilor permanente și sintezele recomandărilor recepționate, astfel, practic, fiind de neurmărit rezultatele consultărilor publice ale proiectelor.

Emiterea avizelor consultative

În conformitate cu art. 27 alineatele (2) și (3) din Regulamentul Parlamentului, în probleme ce țin de domeniul lor de activitate, comisiile permanente pot fi consultate de organele administrației publice,

¹³ Pentru detalii, a se vedea Anexa nr. 2 la prezentul Raport.

de alte organe sau întreprinderi, instituții și organizații, de alte părți interesate. La finele ședinței de consultare, comisiile permanente emit avize consultative cu titlu de recomandare. Comisiile permanente emit, de asemenea avize consultative în vederea asigurării aplicării uniforme a legislației, care nu pot fi folosite ca probe în instanțele de judecată.

Din agendele ședințelor, dar și din alte informații disponibile de pe pagina web a Parlamentului¹⁴, în perioada monitorizată, Comisia nu a emis avize consultative.

Efectuarea anchetelor parlamentare

În conformitate cu art. 31 din Regulamentul Parlamentului, orice comisie permanentă poate porni o anchetă, în cadrul competenței sale, privitoare la activitatea desfășurată de organele administrației publice. Pentru a obține încuviințarea, comisia trebuie să prezinte o cerere scrisă, aprobată cu votul majorității membrilor săi, în care trebuie să fie enunțate problemele ce formează obiectul anchetei, scopul ei, mijloacele necesare și termenul în care raportul comisiei urmează a fi prezentat Parlamentului. Președintele Parlamentului trebuie să supună cererea aprobării Biroului permanent și să comunice comisiei aprobarea sau respingerea acesteia.

Din agendele ședințelor, dar și din alte informații disponibile de pe pagina web a Parlamentului, în perioada monitorizată, Comisia nu a efectuat anchete parlamentare.

Constituirea și asigurarea activității subcomisiilor

În condițiile art. 27 din Regulamentul Parlamentului, comisiile permanente sunt în drept de a constitui subcomisii, desemnându-le atribuțiile, componența și conducerea. Președintele comisiei permanente informează Parlamentul despre formarea subcomisiei. În componența subcomisiei au dreptul să fie incluși reprezentanți ai fracțiunilor parlamentare din cadrul comisiei respective. În cazul constituirii unei subcomisii pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității autorității publice responsabile față de Parlament, aceasta va informa periodic Parlamentul, în limitele competenței sale, prin intermediul comisiei de profil, asupra activității acestei autorități.

În virtutea art. 28 din Regulamentul Parlamentului, în cadrul CSN trebuie să activeze o subcomisie pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității SIS. În calitate de președinte al subcomisiei ar urma să se aleagă un reprezentant al opoziției parlamentare. Subcomisia trebuie:

- să supravegheze respectarea de către SIS a legalității, a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a ordinii democratice din stat;
- să asigure neadmiterea angajării politice a SIS;
- să verifice respectarea de către SIS a prevederilor Constituției și a legilor care reglementează activitatea SIS;
- să examineze cazurile de violare a Constituției, a legilor, a drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor.

¹⁴ Parlamentul RM, Avize consultative pentru aplicarea legislației,
<http://parlament.md/Controlparlamentar/Avizeconsultativepentruaplicarealegisla%C5%A3iei/tabid/105/language/ro-RO/Default.aspx>

Însă, pagina web a Parlamentului nu oferă nici informații referitoare la subcomisie (componenta nominală a acesteia), nici informații care ar dovedi activitatea acesteia, deși înființarea subcomisiei se regăsește în ordinea de zi a ședinței Comisiei din 26 iunie 2019¹⁵.

Audierea autorităților publice centrale competente, inclusiv a rapoartelor de activitate a acestora

În perioada monitorizată, potrivit agendei Comisiei, au fost efectuate 4 audieri, și anume:

Audierile efectuate de către CSN		
Data	Audiere	Decizia CSN
29.01.2020 ¹⁶	Audierea MAI privind: realizarea Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia; fenomenul infracțional în țară; măsuri de sporire a securității și ordinii publice.	Raport CSN 06 nr. 19 din 03.02.2020 privind rezultatele audierii raportului Ministerului Afacerilor Interne privind realizarea Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, precum și raportul despre fenomenul infracțional, măsuri de sporire a securității și ordinii publice ¹⁷
05.02.2020 ¹⁸	Audierea Administrației Naționale a Penitenciarelor aferent implementării mecanismului compensator privind condițiile de detenție. Asigurarea securității în mediul penitenciar	Decizie indisponibilă.
19.02.2020 ¹⁹	Audierea Raportului intermediar al Procuraturii Generale privind investigarea devalizării sistemului bancar (acțiune ce rezultă din art. 8 din Hotărârea Parlamentului nr. 143/2019 ²⁰)	Decizie indisponibilă.
04.03.2020 ²¹	Audierea Procuraturii Generale privind raportul final al activității speciale de	Decizia CSN 10 nr. 120 din 07.05.2020 referitoare la audierea Procuraturii

¹⁵ Ordinea de zi a ședinței Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, 26 iunie 2018,

<http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=fQslH%2br6lGU%3d&tabid=130&mid=507&language=ro-RO>

¹⁶ Ordinea de zi a ședinței Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, 29 ianuarie 2020,

<http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=m1LoHsYWOOr0%3d&tabid=84&mid=486&language=ro-RO>

¹⁷ Raport CSN 06 nr. 19 din 03.02.2020 privind rezultatele audierii raportului Ministerului Afacerilor Interne privind realizarea Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, precum și raportul despre fenomenul infracțional, măsuri de sporire a securității și ordinii publice,

<http://parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=j8yZET2dV3Q%3d&tabid=84&mid=486&language=ro-RO>

¹⁸ Ordinea de zi a ședinței Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, 05 februarie 2020,

<http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=cCcCOrYeUqY%3d&tabid=84&mid=486&language=ro-RO>

¹⁹ Ordinea de zi a ședinței Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, 19 februarie 2020,

<http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=113mPEPiTh0%3d&tabid=130&mid=507&language=ro-RO>

²⁰ Hotărârea Parlamentului cu privire la Raportul Comisiei de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor devalizării sistemului bancar din Republica Moldova și investigării fraudei bancare, nr. 143/2019, Monitorul Oficial al RM, 2019, nr. 320-325, art. 469.

²¹ Ordinea de zi a ședinței Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, 04 martie 2020,

<http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=f%2bPc0%2fN8ATA%3d&tabid=84&mid=486&language=ro-RO>

	investigații pentru anul 2019 și a subdiviziunilor specializate în activitatea specială de investigații	Generale privind raportul final al activității speciale de investigații pe parcursul anului 2019 ²²
--	---	--

Cu referire la Raportul MAI, s-a decis audierea repetată la finele anului 2020.

Iar, în ceea ce privește Raportul Procuraturii Generale, Comisia a recomandat:

- Guvernului – să asigure, prin intermediul MJ, definitivarea proiectului de modificare a Legii privind activitatea specială de investigații și a Codului de procedură penală și prezentarea Parlamentului pentru adoptare până la finele lunii martie 2020;
- Procuraturii Generale – să realizeze obiectivele stabilite pentru anul 2020 (cum ar fi: participarea la definitivarea proiectului de modificare a cadrului normativ referitor la activitatea specială de investigații; consolidarea capacităților de planificare, organizare și desfășurare a activității speciale de investigații; modernizarea managementului resurselor umane privind dezvoltarea sistemului de formare continuă a ofițerilor de investigații; asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale a persoanei la efectuarea măsurilor speciale de investigații) și să contribuie la eliminarea neajunsurilor constatate în anul 2019 privind activitatea specială de investigații (cum ar fi: cooperarea cu subdiviziunile specializate în justificarea efectuării măsurilor speciale de investigații; respectarea cerințelor normelor privind activitatea specială de investigații la consemnarea rezultatelor activității și informarea persoanelor supuse măsurilor speciale de investigații; cunoașterea insuficientă de către ofițerii de investigații a legislației în domeniul activității speciale de investigații, tacticilor și metodelor de efectuare a măsurilor speciale de investigație);
- Conducerii autorităților care efectuează activitatea specială de investigații – să continue concentrarea eforturilor și consolidarea capacităților pentru: dezvoltarea pregătirii profesionale ale ofițerilor de investigații în acest domeniu; asigurarea conlucrării între ofițerul de investigații, ofițerul de urmărire penală, procurorul și judecătorul de instrucție; asigurarea financiară și logistică adecvată a activității speciale de investigații.

Este de reținut că audierea Procuraturii Generale a avut loc cu o întârziere neesențială, fiind preconizată pentru februarie 2020, potrivit Planului de control parlamentar al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică pentru anul 2020, aprobat în ședința din 29 ianuarie 2020²³. De altfel, în perioada monitorizată, Comisia urma să realizeze și nu a realizat²⁴:

- Vizita de documentare la SIS, inclusiv la Centrul Antiterorist al SIS, Detașamentul cu destinație specială „Alfa”, precum și la Biroul de Curieri Speciali. Audierea Raportului anual de activitate al SIS pentru perioada anului 2019;
- Vizita de documentare la SPPS. Audierea Raportului anual de activitate al SPPS pentru perioada anului 2019;
- Audierea Raportului de activitate al ANI pentru anul 2019 și al CNA pentru anul 2019;
- Vizita de documentare la CNPDCP. Audierea Raportului de activitate al CNPDCP pentru perioada anului 2019.

²² Decizia CSN 10 nr. 120 din 07.05.2020 referitoare la audierea Procuraturii Generale privind raportul final al activității speciale de investigații pe parcursul anului 2019,

<http://parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=wCsCdcnFogc%3d&tabid=263&language=ro-RO>

²³ Planul de control parlamentar al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică pentru anul 2020, aprobat în ședința din 29 ianuarie 2020,

<http://parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=xnDNfOsvpRI%3d&tabid=263&language=ro-RO>

²⁴ Pentru detalii, a se vedea Anexa nr. 3 la prezentul Raport.

Din păcate, restanțele migrează din an în an, fără ca acestea să fie recuperate. Cu titlu de exemplu, vizita de documentare la Centrul Antiterorist al SIS, Detașamentul cu Destinație Specială „Alfa”, fusese preconizată încă pentru septembrie 2019²⁵, însă rămăsese nerealizată.

În general, pornind de la profil, Comisia ar trebui să fie interesată de câteva rapoarte importante.

SIS	Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, nr. 753/1999 ²⁶ – articolele 1 alin. (2), 9 lit. a), 20	Rapoarte privind desfășurarea activității sale	Anual, până la data de 1 iunie, și în caz de necesitate la cerere - Parlamentului în ședință plenară
Procuratura Generală	Legea cu privire la Procuratură, nr. 3/2016 ²⁷ – art. 11 alin. (3)	Raport despre activitatea Procuraturii în anul precedent	Anual, până în data de 31 martie a anului în curs - Parlamentului
CNA	Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție, nr. 1104/2002 ²⁸ – art. 44/1	Raport privind desfășurarea activității sale	Anual, până la data de 31 martie – CSN, iar, la solicitarea deputaților, directorul poate fi audiat pe marginea raportului în ședință plenară a Parlamentului
CNPDCP	Legea privind protecția datelor cu caracter personal, nr. 133/2011 ²⁹ – art. 21 alin.(3)	Raport de activitate pentru anul precedent	Anual, până la data de 15 martie - Parlamentului, în ședință plenară
ANI	Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 133/2011 ³⁰ – articolele 7 alin. (3) lit. a), 14 alin. (1) lit. m)	Raport de activitate pe anul precedent	Anual, până în data de 31 martie – în plenul Parlamentului

Buna parte a acestor rapoarte, chiar dacă sunt examinate, sunt examinate cu întârzieri esențiale și superficial. Mai mult, uneori, procesul de audiere este total confuz. În calitate de exemplu elocvent în acest sens ar putea servi audierea Raportului anual de activitate al ANI.³¹ Figurând ca restanță a CSN

²⁵ Planul de acțiuni al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică pentru anul 2019, aprobat la ședința din 10 iulie 2019, <http://parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=CPXKfSaATtA%3d&tabid=84&mid=486&language=ro-RO>

²⁶ Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, nr. 753/1999, Monitorul Oficial al RM, 1999, nr. 156, art. 764.

²⁷ Legea cu privire la Procuratură, nr. 3/2016, Monitorul Oficial al RM, 2016, nr. 69-77, art. 113.

²⁸ Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție, nr. 1104/2002, Monitorul Oficial al RM, 2002, nr.91-94, art. 668.

²⁹ Legea privind protecția datelor cu caracter personal, nr. 133/2011, Monitorul Oficial al RM, 2011, nr. 170-175, art.492.

³⁰ Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132/2016, Monitorul Oficial al RM, 2016, nr. 245-246, art. 511.

³¹ Transparency International – Moldova, Raportul de activitate al ANI pentru anul 2018: mai bine deloc audiat decât târziu și superficial, <http://www.transparency.md/2020/05/31/raportul-de-activitate-al-ani-pentru-anul-2018-mai-bine-deloc-audiat-decat-tarziu-si-superficial/>

în anii 2019 și 2020, raportul este audiat, la 13 mai 2020, de o altă comisie - CJ³². Nici un raport anual de activitate al ANI nu a fost prezentat în plenul Parlamentului.

Monitorizarea implementării legilor inclusiv contribuția în executarea hotărârilor și adreselor Curții Constituționale în domeniu

În sensul art. 111 din Regulamentul Parlamentului, controlul asupra executării legii revin comisiei permanente de profil, asistate de DGJ, sau altor comisii create în acest scop de Parlament. În urma controlului efectuat, comisia parlamentară poate prezenta recomandări Guvernului și/sau altor autorități publice, precum și rapoarte Parlamentului privind executarea legilor după 6 luni de la intrarea în vigoare a legii respective.

Din informațiile disponibile³³, în ședința din 29 ianuarie 2020, Comisia ar fi trebuit să examineze propuneri privind analiza ex-post de impact a unor legi aferente domeniului de activitate a Comisiei, însă, nu deținem informații privind finalitatea procesului, informații care ne-ar convinge că acest subiect a fost examinat.

În general, potrivit Planului de control parlamentar al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică pentru anul 2020, Comisia urma să realizeze mai multe acțiuni ce ar ține de monitorizarea implementării legilor, inclusiv a documentelor de politici, acțiuni rămase nerealizate:

- Audierea Raportului SPPS privind implementarea Legii nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat³⁴;
- Controlul parlamentar privind implementarea Legii nr. 20/2009 privind prevenirea și combaterea criminalității informatice³⁵;
- Monitorizarea implementării Strategiei naționale de apărare pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia³⁶;
- Controlul parlamentar privind implementarea Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova pentru anii 2019-2024 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia³⁷;
- Controlul parlamentar privind implementarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020³⁸.

³² Parlamentul RM, Comunicat de presă, Implementarea sistemului „e-Integritate”, inclusiv a declarației de avere în format electronic, a fost un succes impunător pentru ANI, <http://www.parlament.md/Actualitate/Comunicatedepresa/tabid/90/ContentId/6158/language/ro-RO/Default.aspx>;

³³ Ordinea de zi a ședinței Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, 29 ianuarie 2020, <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=m1LoHsYWO0%3d&tabid=84&mid=486&language=ro-RO>

³⁴ Legea cu privire la Serviciul de Protecție și pază de Stat, nr. 134/2008, Monitorul Oficial al RM, 2015, nr. 361-369, art. 673.

³⁵ Legea privind prevenirea și combaterea criminalității informatice, nr. 20/2009, Monitorul Oficial al RM, 2010, nr. 11-12, art. 17.

³⁶ Hotărârea Parlamentului pentru aprobarea Strategiei naționale de apărare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de apărare pentru anii 2018-2022, nr. 134/2018, Monitorul Oficial al RM, 2018, nr. 285-294, art. 441.

³⁷ Hotărârea Parlamentului privind aprobarea Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova pentru anii 2019-2024 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, nr. 257/2018, Monitorul Oficial al RM, 2019, nr. 13-21, art. 80.

³⁸ Hotărârea Parlamentului privind aprobarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020, nr. 56/2017, Monitorul Oficial al RM, 2017, nr. 216-228, art. 354.

Considerații finale: concluzii și recomandări

Reprezentativitate

Comparând componența Parlamentului cu cea a CSN, componența celei din urmă este reprezentativă, fracțiunile parlamentare fiind reprezentate proporțional. În componența CSN nu se regăsesc reprezentanți ai Frațiunii Partidului ȘOR (care are doar 7 membri) și ai Grupului parlamentar PRO MOLDOVA (care s-a constituit relativ recent). La fel, în componența CSN, nu se regăsește niciunul din cei doi deputați independenți.

	Parlament		CSN	
	Deputați	%	Membri	%
Fracțiunea PSRM	37	36,63	3	33,33
Fracțiunea PAS ACUM	14	13,86	2	22,22
Fracțiunea PDM	13	12,87	2	22,22
Fracțiunea ACUM PLATFORMA DA	11	10,89	1	11,11
Fracțiunea Partidului ȘOR	7	6,93	0	0
Grupul parlamentar PRO MOLDOVA	6	5,94	0	0
Deputați independenți	2	1,98	0	0
Deputați neafiliați	11	10,89	1	11,11

Transparență

În condițiile art. 27 alineatele (4) și (4/1) din Regulamentul Parlamentului, comisiile permanente pot forma grupuri de lucru din experți și specialiști în materie, reprezentanți ai părților interesate cu care se consultă în activitatea lor. Pentru a facilita procesul de consultare publică a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative, comisiile permanente întocmesc o listă a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate de domeniul lor de activitate, care va fi modificată și completată periodic, inclusiv la inițiativa părților interesate.

La fel, potrivit art. 49/1 din Regulamentul Parlamentului, comisia permanentă sesizată în fond trebuie să asigure consultarea publică a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative cu părțile interesate prin organizarea de dezbateri și audieri publice, prin intermediul altor proceduri de consultare stabilite de legislația cu privire la transparența în procesul decizional. Comisia permanentă sesizată în fond stabilește procedura de consultare a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative ținând cont de caracterul proiectului, de preocuparea părților interesate pentru subiectul abordat, de alte aspecte relevante. În cazul organizării unor întruniri publice în scopul consultării, comisia permanentă sesizată în fond stabilește regulile de organizare și de desfășurare a acestora. Comisia permanentă sesizată în fond dispune plasarea, conform legii, pe web-site-ul Parlamentului a sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, în scopul asigurării transparenței în procesul decizional.

Transparența activității CSN nu este asigurată suficient:

- lipsesc cu desăvârșire procesele-verbale ale ședințelor;
- nu este asigurată nici transmiterea on-line a ședințelor, dar nici plasarea înregistrărilor audio/video pe pagina web a Parlamentului. De obicei, ședințele sunt transmise on-line de către www.privesc.eu și www.realitatea.md, astfel lucrurile sunt puse în dependență de agenda unor operatori privați;

- nu este asigurată plasarea tuturor materialelor aferente proiectelor de acte legislative pe pagina web a Parlamentului – lipsesc, în mai multe cazuri, avizele comisiilor permanente și sintezele recomandărilor recepționate, astfel, practic, sunt de neurmărit rezultatele consultărilor publice ale proiectelor;
- nu se valorifică instrumente importante în asigurarea transparenței decizionale, nefiind formate grupuri de lucru din experți și specialiști în materie, reprezentanți ai părților interesate, care ar putea fi consultate;
- lipsesc orice informații privind subcomisia pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității SIS.

Unicul anunț cu privire la organizarea consultărilor publice a ținut de Proiectul de lege privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.³⁹ Anunțul a fost din 18 februarie 2020, termenul de depunere a recomandărilor fiind 06 martie 2020. Din păcate, nu putem urmări rezultatele consultărilor publice, acestea nefiind plasate pe pagina web a Parlamentului, deși potrivit Raportului Comisiei, acestea se conțin în sinteza recomandărilor, care ar fi trebuit să se găsească anexată. Din Raport, în cadrul pregătirii proiectului pentru dezbatere în a doua lectură, la ședința Comisiei, au fost examinate propunerile și obiecțiile înaintate de reprezentanți ai mediului de afaceri, precum și altor organizații.⁴⁰

Este de menționat că lista părților interesate este actualizată și plasată pe pagina web a Parlamentului⁴¹, însă aceasta este lipsită de orice utilitate atât timp cât mecanismele de consultare cu societatea civilă rămân nevalorificate.

Comisiei, îi sunt de reproșat deficiențe în asigurarea transparenței, similar celor remarcate constant de organizațiile societății civile în privința, în general, a Parlamentului.⁴²

Accesibilitate

La acest compartiment, nu remarcăm probleme. În condițiile articolelor 25 și 26 din Regulamentul Parlamentului, membrii Guvernului și conducătorii altor autorități ale administrației publice au acces la lucrările comisiilor, aceștia urmând să fie informați despre data și ora la care are loc ședința. În cazul în care comisia decide să invite la ședința sa membri ai Guvernului și/sau conducători ai altor autorități ale administrației publice, aceștia sunt obligați să fie prezenți la ședință. Membrii Guvernului și conducătorii altor autorități ale administrației publice care participă la lucrările comisiei pot lua

³⁹ Anunț CSN 10 nr. 45 din 18.02.2020 cu privire la organizarea consultărilor publice a proiectului de lege privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor,

<http://parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=AAbw9EST08w%3d&tabid=84&mid=486&language=ro-RO>

⁴⁰ Raport CSN 06 nr. 131 din 19.05.2020 la proiectul de lege privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor, nr. 28 din 06.02.2020, lectura II, [file:///C:/Users/New%20PC/Downloads/28.2020.raport2+lege.CSN%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/New%20PC/Downloads/28.2020.raport2+lege.CSN%20(3).pdf)

⁴¹ Parlamentul RM, Lista părților interesate de procesul legislativ sistematizată pe domenii de activitate ale Comisiilor parlamentare permanente,

<http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=BA6SJ7tdvXU%3d&tabid=60&language=ro-RO>

⁴² Transparency Internațională – Moldova, Sistemul Național de Integritate – Moldova, 2014, Chișinău, 2014, http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2017/02/TI_Moldova_Sistemul_national_de_integritate_2014.pdf; ADEPT, Transparență decizională în activitatea Parlamentului: aplicabilitate și progrese, Chișinău, 2014, <http://www.e-democracy.md/files/td/transparenta-decizionala-parlament-2014.pdf>; ADEPT, Transparență decizională în activitatea Parlamentului: prevederi legale, aplicabilitate și aplicare, Chișinău, 2013, <http://www.e-democracy.md/files/td/transparenta-decizionala-parlament-2013.pdf>

cuvânt și răspunde la întrebări. La fel, Comisia poate invita la ședințele sale persoane interesate și specialiști din partea unor autorități ale administrației publice, organizații specializate, reprezentanți ai părților interesate, precum și specialiști din DGJ și din secretariatele comisiilor permanente.

Responsabilitate (rol)

Din toate atribuțiile care îi revin, CSN, într-o măsură mai mare, însă – nu fără deficiențe, asigură examinarea proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative. În ceea ce privește emiterea avizelor consultativă, această competență a rămas nevalorificată în perioada monitorizată.

Exercitarea funcției de control parlamentar de către CSN este una defectuoasă. Astfel, în perioada monitorizată:

- nu au fost efectuate anchete parlamentare;
- nu a fost asigurată activitatea subcomisiei pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității SIS;
- nu s-a asigurat implementarea tuturor acțiunilor din Planul de control parlamentar al Comisiei securitatea națională, apărare și ordine publică pentru anul 2020;
- unele decizii, urmare a audierilor desfășurate, rămân indisponibile.

Comisiei, îi sunt de reproșat deficiențe în exercitarea controlului parlamentar, similar celor remarcate constant de organizațiile societății civile în privința, în general, a Parlamentului.⁴³

Eficiență

Cu referire la eficiența CSN, sunt de reținut rezerve în ceea ce privește:

- calitatea avizelor/rapoartelor și deciziilor adoptate urmare a audierilor – avizele și rapoartele poartă un caracter formalizat, neconținând alte informații decât numărul de membri care au votat pentru dezbaterea proiectului în plenul Parlamentului. Mai grav, deseori, deciziile adoptate, urmare a audierilor, nu conțin decât o expunere a argumentelor/poziției autorității auditate, nefiind însoțite de vreo analiză fundamentată a situației care ar fi efectuată de Comisie;
- respectarea termenelor – aceasta se referă atât la felul cum se exercită funcția legislativă, cât și la felul cum se exercită funcția de control parlamentar. În cel de-al doilea caz, este alarmant că 8 din cele 13 acțiuni programate, pentru perioada monitorizată, prin Planul de control parlamentar al Comisiei securitatea națională, apărare și ordine publică pentru anul 2020, au rămas nerealizate.
- monitorizarea procesului de executare a propriilor decizii – există multiple cazuri când aceste rămân fără executare, neurmând careva reacții din partea CSN. Cu titlu de exemplu – Decizia

⁴³ Promo-LEX, Monitorizarea modului de realizare a controlului parlamentar în anul 2019, Chișinău, 2020, https://promolex.md/wp-content/uploads/2020/05/monitorizarea_control_parlamentar_2020_RO.pdf; Promo-LEX, Monitorizarea modului de realizare a controlului parlamentar în anul 2018, Chișinău, 2019, https://promolex.md/wp-content/uploads/2019/05/Raport_Control-Parlamentar_Promo-LEX.pdf; Promo-LEX, Monitorizarea modului de realizare a controlului parlamentar în anul 2017, Chișinău, 2018, https://promolex.md/wp-content/uploads/2018/06/Monitorizarea-modului-de-realizare-a-controlului-parlamentar_2017.pdf; Promo-LEX, Monitorizarea modului de realizare a controlului parlamentar în anul 2016, Chișinău, 2017, https://promolex.md/wp-content/uploads/2017/12/Raport-Promo-LEX_Monitorizarea-modului-de-exercitare-a-controlului-parlamentar-in-2016-1.pdf

CSN 7 nr. 35 A cu privire la controlul parlamentar asupra executării Legii nr. 269-XVI din 12.12.2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat⁴⁴.

Reținând aceste concluzii, Comisiei, ar fi de recomandat:

- respectarea termenelor de examinare a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative, de prezentare a rapoartelor și avizelor, cuprinzătoare și fundamentate, asupra acestora;
- contribuirea la aplicarea, corectă și uniformă, a legilor prin emiterea avizelor consultative;
- valorificarea, efectivă și eficientă, a instrumentarului anchetelor parlamentare în exercitarea funcției de control parlamentar;
- asigurarea activității, dar și a informațiilor aferente, a subcomisiei pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității SIS;
- asigurarea audierii, efective și eficiente, în termenele stabilite de lege, a autorităților publice centrale competente, inclusiv a rapoartelor de activitate a acestora;
- asigurarea finalității procesului de audiere prin publicarea, dar și monitorizarea procesului de executare, a deciziilor adoptate;
- monitorizarea, în termenele stabilite de lege, a implementării legilor, hotărârilor și adreselor Curții Constituționale, documentelor de politici în domeniu;
- asigurarea publicării, pe pagina web oficială a Parlamentului, a tuturor materialelor aferente proiectelor de acte legislative;
- valorificarea tuturor mecanismelor în vederea asigurării transparenței procesului decizional, inclusiv înființarea și consultarea grupurilor de lucru din experți și specialiști în materie, reprezentanți ai părților interesate;
- asigurarea transparenței activității prin înregistrarea audio/video a ședințelor, dar și publicarea, pe pagina web a Parlamentului, a proceselor-verbale și a înregistrărilor audio/video a ședințelor.

Anexa nr. 1. Agenda Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică (ianuarie-aprilie, 2020)

Nr.	Data ședinței	Ordinea de zi a ședinței	Responsabili, decizie
1.	29.01.2020	Audiere a MAI privind: realizarea Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia; fenomenul infracțional în țară, măsuri de sporire a securității și ordinii publice	MAI, CSN, Decizie
		Examinare a propunerilor privind analiza ex-post de impact a unor legi aferente domeniului de activitate a comisiei	
		Examinare a propunerilor privind Planul de control parlamentar pentru anul 2020	
2.	05.02.2020	Proiect de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei – art. 26; Legea nr.	CSN, Raport, L I

⁴⁴ Decizia CSN 7 nr. 35 A cu privire la controlul parlamentar asupra executării Legii nr. 269-XVI din 12.12.2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat,

<http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=CIsBZFXJCfk%3D&tabid=266&language=ro-RO>

		162/2005 cu privire la statutul militarilor - art. 28) (nr. 114, 10.07.2019)	
		Proiect de lege pentru completarea articolului 1 din Legea nr. 26/2010 privind Zona Economică Liberă „Bălți” (nr. 237, 22.10.2019)	CEB, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea articolelor 8 și 133 din Codul electoral nr. 1381/1997 (nr. 273, 27.11.2019)	CJ, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea articolului 14 din Legea nr. 499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni (nr. 304, 11.12.2019)	CPS, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 150 din 17.07.2014 privind aprobarea Codului transporturilor rutiere (art. 1, 5, 31/1, ș.a.) (nr. 303, 11.12.2019)	CEB, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 312/2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora (nr. 311, 16.12.2019)	CAI, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 319, 19.12.2019)	CPS, CEM, Aviz
		Proiect de lege privind abrogarea art. 171 din Legea reglementării de stat a activității comerciale externe nr. 1031/2000 (nr. 260, 12.11.2019)	CEB, Aviz
		Proiect de lege privind ratificarea celui de-al doilea Protocol adițional la Regulamentul general al Uniunii Poștale Universale, adoptat la 07.09.2018 (nr. 326, 31.12.2019)	CPE, CEB, Aviz
		Proiect de lege privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale (nr. 325, 31.12.2019)	CEB, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică (art. 1, 11, 3, ș.a.) (nr. 1, 09.01.2020)	CEB, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice (art. 1, 2, 3, ș.a.) (nr. 4, 16.01.2020)	CAI, Aviz
		Audiere a Administrației Naționale a Penitenciarelor aferent implementării mecanismului compensator privind condițiile de detenție. Asigurarea securității în mediul penitenciar	CSN, Decizie
3.	19.02.2020	Audiere a raportului intermediar al Procuraturii Generale privind investigarea devalizării sistemului bancar (acțiune ce rezultă din art. 8 din Hotărârea parlamentului nr. 143/2019)	Procuratura Generală, CSN, Decizie
		Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative (nr. 58, 14.02.2020)	CPS, Aviz
4.	26.02.2020	Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative (nr. 42, 16.04.2019)	CSN, Raport L II
		Proiect de lege privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor (nr. 28, 06.02.2020)	CSN, Raport L I

		Proiect de lege cu privire la suspendarea aplicării reducerii pedepsei condamnatului deținut în condiții precare de detenție (nr. 59, 14.02.2020)	CSN, Raport, L I
		Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament – art. 29/1, 29/2; Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat – art. 6) (nr. 191, 12.09.2019)	CSN, Raport, L I
		Proiect de lege privind declararea unor informații de acces public (nr. 88, 25.06.2019)	CJ, CSN, Coraport, L I
		Proiect de lege pentru completarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin legea nr. 797/1996 (art. 141) (nr. 3, 15.01.2020)	CJ, Aviz
		Proiect de lege privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase (nr. 18, 31.01.2020)	CMD, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea articolului 4 din Legea nr. 1518/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală (nr. 29, 06.02.2020)	CPS, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea articolului 74 din Codul funciar nr. 828/1991 (nr. 32, 06.02.2020)	CAI, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului (art. 25, 25/1) (nr. 34, 06.02.2020)	CPS, Aviz
		Proiect de lege privind importul unui vehicul (nr. 36, 10.02.2020)	CEB, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea articolului 37 alineatului (11) din legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (nr. 30, 06.02.2020)	CEB, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea art. 41 din legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare (nr. 324, 20.12.2019)	CAI, Aviz
5.	28.02.2020	Proiect de lege pentru instituirea moratoriului privind acordarea cetățeniei Republicii Moldova în condițiile articolului 17 alineatele (1/1) și (1/2) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 (nr. 82, 26.02.2020)	CSN, Raport, L I
6.	04.03.2020	Audiere a Procuraturii Generale privind raportul final al activității speciale de investigații pentru anul 2019 și a subdiviziunilor specializate în activitatea specială de investigații	CSN, Decizie
		Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului (art. 25, 25/1) (nr. 34, 06.02.2020)	CPS, Aviz
		Proiect de Hotărâre privind declararea lunii martie a anului 2020 „Luna consacrată celebrării a 30 de ani de activitate a femeilor în Parlamentul RM) (nr. 40, 11.02.2020)	CEM, Aviz
		Proiect de lege cu privire la importul unui bun conform necesităților IP Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selectia” (nr. 41, 11.02.2020)	CEB, Aviz

		Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 1225/1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice (nr. 44, 12.02.2020)	CDO, Aviz
		Vizită de documentare la Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău	Decizie
7.	11.03.2020	Proiect de lege cu privire la rezervele de stat și de mobilizare (nr. 31, 06.02.2020)	CSN, Raport, L I
		Proiect de lege cu privire la suspendarea aplicării reducerii pedepsei condamnatului deținut în condiții precare de detenție (nr. 59, 14.02.2020)	CSN, Raport, L II
		Proiect de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei – art. 26; Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor – art. 28) (nr. 114, 10.07.2019)	CSN, Raport, L II
		Proiect de lege privind declararea unor informații de acces public (nr. 88, 25.06.2019)	CJ, CSN, Coraport
		Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative (Codul familiei nr. 1316/2000 – art. 52, 53, 54, ș.a.; Codul civil nr. 1107/2002 – art. 26, 27, 28, ș.a.; ș.a.) (nr. 27, 05.02.2020)	CPS, CJ, Aviz
		Proiect de lege privind statutul municipiului Bălți (nr. 100, 03.07.2019)	CAP, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea Codului contravențional al RM nr. 218/2008 (art. 408/2, 423/10) (nr. 113, 09.07.2019)	CJ, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 249, 04.11.2019)	CEB, Aviz
		Proiect de lege cu privire la completarea Legii nr. 1163/1997, Codul fiscal al Republicii Moldova (art. 96) (nr. 276, 28.11.2019)	CEB, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii (art. 8) (nr. 305, 11.12.2019)	CPS, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea articolului 7 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local (nr. 12, 29.01.2020)	CAP, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea articolului 67 din legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (nr. 13, 29.01.2020)	CAP, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea articolului 3 din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (nr. 20, 03.02.2020)	CJ, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului (art. 25, 25/1) (nr. 34, 06.02.2020)	CPS, Aviz
		Proiect de lege cu privire la importul unui bun conform necesităților IP Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția” (nr. 41, 11.02.2020)	CEB, Aviz
		Proiectul legii pentru modificarea Legii nr. 121 din 03.05.2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație (nr. 42, 11.02.2020)	CPS, Aviz

		Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, Codul contravențional al RM) (nr. 43, 12.02.2020)	CMD, CJ, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 1225/1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice (nr. 44, 12.02.2020)	CDO, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea Codului contravențional al RM nr. 218/2008 (nr. 48, 13.02.2020)	CJ, Aviz
		Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat, ș.a.) (nr. 57, 14.02.2020)	CPS, CJ, Aviz
8.	17.03.2020	Propunere privind declararea stării de urgență, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 171/2020 (nr. 127, 17.03.2020)	CJ, CSN, Coraport
		Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 211/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (nr. 128, 17.03.2020)	CJ, Aviz
9.	16.04.2020	Proiect de lege privind procedura de constatare a încălcărilor din domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modului de aplicare a sancțiunilor (nr. 28, 06.02.2020)	CSN Raport, L II

Sursă: Parlamentul RM, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, Ședințe,

<http://www.parlament.md/StructuraParlamentului/Comisiipermanente/tabid/84/CommissionId/2/actId/6/language/ro-RO/Default.aspx>

Anexa nr. 2. Proiecte de acte legislative examinate de Comisia securitate națională, apărare și ordine publică (ianuarie-aprilie, 2020)

Nr.	Proiect de act legislativ	Nr., data înregistrării proiectului	Autor, Comisie sesizată în fond	Decizia CSN
1.	Proiect de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei – art. 26; Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor - art. 28)	nr. 114, 10.07.2019	Grup deputați, CSN	Raport, CSN 06 nr. 23, 10.02.2020 (L I), CSN 06 nr. 92, 11.03.2020 (L II)
2.	Proiect de lege pentru completarea articolului 1 din Legea nr. 26/2010 privind Zona Economică Liberă „Bălți”	nr. 237, 22.10.2019	Deputat, CEB	Aviz, CSN 06 nr. 28, 10.02.2020
3.	Proiect de lege pentru modificarea articolelor 8 și 133 din Codul electoral nr. 1381/1997	nr. 273, 27.11.2019	Deputat, CJ	Aviz, CSN 06 nr. 24, 10.02.2020

4.	Proiect de lege pentru modificarea articolului 14 din Legea nr. 499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni	nr. 304, 11.12.2019	Grup deputați, CPS	Aviz, CSN 06 nr. 25, 10.02.2020
5.	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 150 din 17.07.2014 privind aprobarea Codului transporturilor rutiere (art. 1, 5, 31/1, ș.a.)	nr. 303, 11.12.2019	Grup deputați, CEB	Aviz, CSN 06 nr. 33, 10.02.2020
6.	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 312/2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora	nr. 311, 16.12.2019	Guvern, CAI	Aviz, CSN 06 nr. 32, 10.02.2020
7.	Proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative	nr. 319, 19.12.2019	Grup deputați, CPS, CEM	Aviz, CSN 06 nr. 34, 10.02.2020
8.	Proiectul Legii privind abrogarea art. 171 din Legea reglementării de stat a activității comerciale externe nr. 1031/2000	nr. 260, 12.11.2019	Guvern, CEB	Aviz, CSN 06 nr. 29, 10.02.2020
9.	Proiect de lege privind ratificarea celui de-al doilea Protocol adițional la Regulamentul general al Uniunii Poștale Universale, adoptat la 07.09.2018	nr. 326, 31.12.2019	Guvern, CPE, CEB	Aviz, CSN 06 nr. 31, 10.02.2020
10.	Proiect de lege privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale	nr. 325, 31.12.2019	Guvernul, CEB	Aviz, CSN 06 nr. 30, 10.02.2020
11.	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică (art. 1, 11, 3, ș.a.)	nr. 1, 09.01.2020	Guvern, CEB	Aviz, CSN 06 nr. 26, 10.02.2020
12.	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice (art. 1, 2, 3, ș.a.)	nr. 4, 16.01.2020	Guvern, CAI	Aviz, CSN 06 nr. 27, 10.02.2020
13.	Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative	nr. 58, 14.02.2020	Guvern, CPS	Aviz, CSN 06 nr. 72, 04.03.2020
14.	Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative	nr. 42, 16.04.2019	Grup deputați, CSN	Raport, CSN 06 nr. 12, 18.06.2019 (L I), CSN 06 nr. 155, 18.06.2020 (L II)
15.	Proiect de lege privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor	nr. 28, 06.02.2020	Guvernul, CSN	Raport, CSN 06 nr. 51, 26.02.2020 (L I), CSN 06 nr. 131,

				19.05.2020 (L II)
16.	Proiect de lege cu privire la suspendarea aplicării reducerii pedepsei condamnatului deținut în condiții precare de detenție	nr. 59, 14.02.2020	Guvern, CSN	Raport, CSN 06 nr. 71, 04.03.3030 (L I), CSN 06 nr. 91, 11.03.2020 (L II)
17.	Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament – art. 29/1, 29/2; Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat – art. 6)	nr. 191, 12.09.2019	Grup deputați CSN	Raport (L I), indisponibil
18.	Proiect de lege privind declararea unor informații de acces public	nr. 88, 25.06.2019	Grup deputați, CJ, CSN	Coraport (L I), indisponibil
19.	Proiect de lege pentru completarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin legea nr. 797/1996 (art. 141)	nr. 3, 15.01.2020	Grup deputați, CJ	Aviz, CSN 06 nr. 53, 26.02.2020
20.	Proiect de lege privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase	nr. 18, 31.01.2020	Guvern, CMD	Aviz, CSN 06 nr. 52, 26.02.2020
21.	Proiect de lege pentru modificarea articolului 4 din Legea nr. 1518/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală	nr. 29, 06.02.2020	Guvern, CPS	Aviz, indisponibil
22.	Proiect de lege pentru modificarea articolului 74 din Codul funciar nr. 828/1991	nr. 32, 06.02.2020	Deputat, CAI	Aviz, CSN 06 nr. 54, 26.02.2020
23.	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului (art. 25, 25/1)	nr. 34, 06.02.2020	Grup deputați, CPS	Aviz, indisponibil
24.	Proiect de lege privind importul unui vehicul	nr. 36, 10.02.2020	Grup deputați, CEB	Aviz, CSN 06 nr. 56, 26.02.2020
25.	Proiect de lege pentru modificarea articolului 37 alineatului (11) din legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali	nr. 30, 06.02.2020	Guvern, CEB	Aviz, CSN 06 nr. 55, 26.02.2020
26.	Proiect de lege pentru modificarea art. 41 din legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare	nr. 324, 20.12.2019	Deputat, CAI	Aviz, indisponibil
27.	Proiect de lege pentru instituirea moratoriului privind acordarea cetățeniei Republicii Moldova în condițiile articolului 17 alineatele (1/1) și (1/2) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000	nr. 82, 26.02.2020	Guvern, CSN	Raport, CSN 03 nr. 69, 28.02.2020 (L I), CSN 03 nr. 70, 28.02.2020

28.	Proiect de Hotărâre privind declararea lunii martie a anului 2020 „Luna consacrată celebrării a 30 de ani de activitate a femeilor în Parlamentul RM”	nr. 40, 11.02.2020	Deputat, CEM	Aviz, indisponibil
29.	Proiect de lege cu privire la importul unui bun conform necesităților IP Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția”	nr. 41, 11.02.2020	Deputat, CEB	Aviz, CSN 06 nr. 98, 19.03.2020
30.	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 1225/1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice	nr. 44, 12.02.2020	Grup deputați, CDO	Aviz, indisponibil
31.	Proiect de lege cu privire la rezervele de stat și de mobilizare	nr. 31, 06.02.2020	Guvern, CSN	Raport, CSN 06 nr. 94, 12.03.2020 (L I), CSN 06 nr. 145, 17.06.2020 (L II)
32.	Proiect de lege cu privire la suspendarea aplicării reducerii pedepsei condamnatului deținut în condiții precare de detenție	nr. 59, 14.02.2020	Guvern, CSN	Raport, CSN 06 nr. 71, 04.03.2020 (L I), CSN 06 nr. 91, 11.03.2020 (L II)
33.	Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative (Codul familiei nr. 1316/2000 – art. 52, 53, 54, ș.a.; Codul civil nr. 1107/2002 – art. 26, 27, 28, ș.a.; ș.a.)	nr. 27, 05.02.2020	Guvern, CPS, CJ	Aviz, indisponibil
34.	Proiect de lege privind statutul municipiului Bălți	nr. 100, 03.07.2019	Deputat, CAP	Aviz, CSN 06 nr.101, 19.03.2020
35.	Proiect de lege pentru modificarea Codului contravențional al RM nr. 218/2008 (art. 408/2, 423/10)	nr. 113, 09.07.2019	Grup deputați, CJ	Aviz, indisponibil
36.	Proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative	nr. 249, 04.11.2019	Deputat, CEB	Aviz, CSN 06 nr. 102, 19.03.2020
37.	Proiect de lege cu privire la completarea Legii nr. 1163/1997, Codul fiscal al Republicii Moldova (art. 96)	nr. 276, 28.11.2019	Deputat, CEB	Aviz, indisponibil
38.	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii (art. 8)	nr. 305, 11.12.2019	Grup deputați, CPS	Aviz, indisponibil
39.	Proiect de lege pentru modificarea articolului 7 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local	nr. 12, 29.01.2020	Grup deputați, CAP	Aviz, indisponibil

40.	Proiect de lege pentru modificarea articolului 67 din legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public	nr. 13, 29.01.2020	Grup deputați, CAP	Aviz, indisponibil
41.	Proiect de lege pentru modificarea articolului 3 din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii	nr. 20, 03.02.2020	Deputat, CJ	Aviz, indisponibil
42.	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 121 din 03.05.2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație	nr. 42, 11.02.2020	Deputat, CPS	Aviz, CSN 06 nr. 100, 19.03.2020
43.	Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, Codul contravențional al RM)	nr. 43, 12.02.2020	Grup deputați, CMD, CJ	Aviz, indisponibil
44.	Proiect de lege pentru modificarea Codului contravențional al RM nr. 218/2008	nr. 48, 13.02.2020	Deputat, CJ	Aviz, CSN 06 nr. 99, 19.03.2020
45.	Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat, ș.a.)	nr. 57, 14.02.2020	Guvern, CPS, CJ	Aviz, indisponibil
46.	Propunere privind declararea stării de urgență, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 171/2020	nr. 127, 17.03.2020	Guvern, CJ, CSN	Coraport, CSN 06 nr. 96, 17.03.2020
47.	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 211/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război	nr. 128, 17.03.2020	Guvern, CJ	Aviz, CSN 06 nr. 97, 17.03.2020

Sursă: Parlamentul RM, Procesul legislativ, Proiecte de acte legislative,

<http://parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/language/ro-RO/Default.aspx>

Anexa nr. 3. Gradul de realizare a Planului de control parlamentar al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică pentru anul 2020 (ianuarie-aprilie, 2020)

Nr.	Acțiune	Termen	Notă
1.	Audiere a Raportului IGP privind prevenirea și combaterea criminalității, reducerea fenomenului infracțional și sporirea securității și ordinii publice	Ianuarie / pe parcursul anului	Ședința din 29.01.2020
2.	Audiere privind realizarea Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia	Ianuarie / decembrie	Ședința din 29.01.2020
3.	Audiere a Administrației Naționale a Penitenciarelor aferent implementării mecanismului compensator privind condițiile inumane de detenție. Asigurarea securității în mediul penitenciar	Februarie	Ședința din 05.02.2020

4.	Vizită de documentare la SIS, inclusiv la Centrul Antiterorist al SIS, Detașamentul cu destinație specială „Alfa”, precum și la Biroul de Curieri Speciali. Audiere a raportului anual de activitate al SIS pentru perioada anului 2019	Februarie	Nerealizat
5.	Audiere a Raportului Procuraturii Generale privind investigarea devalizării sistemului bancar (acțiune ce rezultă din art. 8 din Hotărârea Parlamentului nr. 143/2019)	Februarie / aprilie	Ședință din 19.02.2020
6.	Audiere a Raportului final al Procuraturii Generale privind activitatea specială de investigații	Februarie	Ședință din 04.03.2020
7.	Vizită de documentare la SPPS. Audiere a Raportului anual de activitate al SPPS pentru perioada anului 2019, precum și privind implementarea Legii nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat	Martie	Nerealizat
8.	Monitorizare a implementării Strategiei naționale de apărare pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia	Martie	Nerealizat
9.	Audiere a Raportului de activitate al ANI pentru anul 2019 și al CNA pentru anul 2019	Martie	Nerealizat
10.	Vizită de documentare la CNPDCP. Audiere a Raportului de activitate al CNPDCP pentru perioada anului 2019	Martie	Nerealizat
11.	Control parlamentar privind implementarea Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova pentru anii 2019-2024 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia	Aprilie	Nerealizat
12.	Control parlamentar privind implementarea Legii nr. 20/2009 privind prevenirea și combaterea criminalității informatice	Aprilie	Nerealizat
13.	Control parlamentar privind implementarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020	Aprilie	Nerealizat

Sursă: Parlamentul RM, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, Ședințe,

<http://www.parlament.md/StructuraParlamentului/Comisiipermanente/tabid/84/CommissionId/2/actId/6/language/ro-RO/Default.aspx>